

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24	koa
Félévre	—	—	—	12	
Negyedévre	—	—	—	6	
Egy óra	—	—	—	2	
— Egyes szám ára 8 fill. —					

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 91. szám.

Péntek, április 22.

Választás és választók.

Nagybecskerek, április 22.

Említést nem érdemlő ismétlés volna részéről, ha elmondanám azt, hogy az országgyűlési képviselőt választani készülő, nem láthatják el jelöltjüket, majdan képviselőjüket utasítással.

Ámde ebből nem az következik, hogy üdvös és kielégítő volna olyan állapot, a mely mellett a megválasztott és a választók vallhatnak sokban mindenben homlok-egyenest ellenkező nézetet.

Igy tehát a választóknak előre tisztázott országos politikai, törvényhatósági, nemkülönbén helyi vagy végül községi ügyekben is kifejezésre jutó elveikkel és óhajokkal kell birniok, a melyekre nézve az egyetértésnek a jelölttel is létre kell jönni.

Szerény városunk 1848 óta mindig külön választókerület volt. Csak most fog először előállni az, hogy a kerület választói az öt városi községből és a mintegy 4 év előtt ettől elkapcsolt Felsőmuzslya községből mennek az urnához.

Nem véletlen, nem is a kényelem szempontja volt az, hogy városunkban több mint 30 év óta (egy esetet kivéve, a mikor egy mérsékelt ellenzéki volt képviselőnk), mindig az uralkodó többségi, kormánypárthoz tartozó jelölt lett választva.

Öt év előtt történt először, hogy választóink többsége egy 48-as jelöltnek adta a mandátumot. Hogy jól tette-e ezen többség, a mikor így választott, hogy a megválasztott azon nagy többséggel együtt, a melyhez tartozott, mily nagy mértékű elvűséggel, következetességgel és sikerrel végezte azt, a mire fogadkozott, vagy jobban mondva ők sokan fogadkoztak, nem akarja elbírálni az, ki jelen sorok megírására bátorodott, még csak annyit sem akarok elmondani, hogy, szerény nézetem szerint, a mostani választási harcba indult országos pártok mely jelöltjei mondták el igazabban, tárgyihűbben, a közelmúlt politikai működést és ebből megalkotott itéletüket.

Én csak vissza akarok menni odáig, a mikor az elmúlt országgyűlés többsége mindenki által érthető hangossággal hirdette óhajait és ezek végrehajtására szükséges vállalkozásait.

Nem mintha az 5-6 év előtt a vármegyék által kifejtett nagy nemzeti ellentállás oly fényes és imponáló lett volna, mégis mint egyik nagy alkotmánygarancia, éppen a vármegyék által gyakorolható és gyakorlandó rezisztencia lett kiszemelve.

Nohát kérem, én láttam a vármegyék 1861. évi passzív ellentállását és a közelmúltban lefolytat is, 1861-ben igaz, hogy az összes tisztikar minden vármegyében lemondott. De akkor ennek legkisebb része állott hivatásbeli, állását kenyérkeresés okáért vállaltakból.

Alig lépett 1861. év végén az u. n. Forgách provizórium életbe, már is a más foglalkozásból megélni nem tudó, sok másképp megélni nem is akaró, ismét hivatalt vállalt.

1867-től 1900-ig majdnem szakadatlanul törvényes rendű állapot létezett. Ezalatt sokkal több lett a hivatali vállalni készek és kényszerültek száma, mintsem a nagy mértékben föl-szaporodott hivatalos állások száma ezt megkövetelte. Akik hivatalt kaptak, ebben egész életükre elhelyezkedtek, tűzhelyet, családot alapítottak.

Ha már mostan az ország vezetői, törvényhozói és legfelső fokon a korona között oly megoldásra jutni nem tudó ellentétek merültek föl, melyekből a törvényes rend időlegesen zavarba, mondjuk magyarul ex-lexbe jutott, le-

het-e józanul követelni és elvárni azt, hogy különösen a közigazgatási tisztviselők mondjanak le állásaikról azért és úgy, hogy ettől egyrészt a rossz utra tévedt végrehajtó-hatalom megijedne, vagy észére térjen, vagy ezt semmibe se vegye, de a lemondottak minden esetre a véginségbe merüljenek?

Láttuk mi azon majdnem 400.000 koronára rugó ugynevezett nemzeti ellentállási alapot, mely ezelőtt 5 évvel 1-2 vármegye és néhány magános lelkes fölbuzdulásával létrejött.

Hallottuk azon parancsolóan mondott buzdítását hazánk egyik legékezesben szóló nagy politikusának, ki alig néhány héttel a korona és a koalíció között létrejött paktum előtt azt kívánta a közigazgatási tisztviselőktől, hogy a törvénytörő darabont-kormányt a szolgálatot mondják fel.

Itt csak két lehetőség volt. Vagy nem tudta ezen nagy államferfi, hogy mi van készülben, ami tényleg rövid, talán 3-4 hétre el is készült, vagy pedig tudta azt, hogy a közigazgatási tisztviselők ennek úgy sem fognak eleget tenni, vagy tehetni, de azért ez mégis szépen el lett mondva és lelkesen megéljenzve, elvéve talán olyanok által is, kiknek szólott.

Evvel eljutottunk volna oda, ahonnan a nemzeti ellenállásról és az alkotmánybiztosítékokról is lehet szólni.

Első sorban is komoly és mélyre beható gondolkodással kerülni kell mindent, amiből csakis összetűtkezés keletkezhetik, minden haszon nélkül. A mostani politikusok ezt pártkülönbség nélkül így fogadták el és fejezik ki, hogy fejje ne menjünk a falnak. Sokan talán ezt úgy gondolták, hogy ők lesznek az okosak, akik azért mégis tovább mennek és tovább fálnak.

De ha mégis minden bölcs önmérséklés, minden jogfeladás nélkül gyakorolt türelmesség mellett a nemzeti ellentállás szomorú szüksége állana elő, ezt csak a nemzet összessége végezheti, nem pedig néhány ezer tisztviselő és ezek éhező családja.

A nemzet összakarata az egyetlen hatalmas ellentállás. A nemzetnek ezen komolyan számba veendő akarata legimponálóbban a nemzet választottjainak többsége által a képviselőházban juthat kifejezésre.

Hogy azonban ezen többség komoly törvényhozási munkát végezhesen, súlyosan a latba eső óhajt és akaratot nyilváníthasson. ehhez a tanácskozás komolyságát, tisztességét rendjét biztosító, az ellenkezésnek jogos, de nem erőszakos korlátok közé szorító oly házszabály szükséges, mely nem egy párt uralmának alkalmi biztosítása, hanem az országának, a nemzetnek céljait, hasznát szolgálja és többsége akaratának állandó érvényre jutását lehetővé teszi.

Ezelőtt 4 évvel vármegyénk közönsége elé került több társörvényhatóságnak azon óhaja, hogy az alkotmánybiztosítékok megalkotását a törvényhozás komolyan munkába vegye.

E sorok szerény írója ez alkalommal az állandó választmányban azt indítványozta, hogy mint legelső, legértekezes s legelső sorban létesítendő alkotmánybiztosíték, a képviselőházszabályt szigorító módosítása mondassék és kéressék ki. Minthogy az állandó választmány akkor, úgy emlékszem, ezen még kellően gyűjtő fogalom alá nem került kérdésnek plexumába bemélyedni nem akart, valamely máskor, annak idejében megteendő javaslatot ajánlott a közgyűlésnek.

Most elérkezettnek tartom az időt arra, hogy a képviselőház házszabályainak módosítása, az itteni nemzeti munkapárt-hoz tartozó választók által mint legégetőbb szükségű reform és alkotmánybiztosíték mondassék ki. Nincsen benne kétség, hogy azon kiváló képességű, fényes multu és felelősségterhes nagy állású férfi, kit jelöltjéül megnyerai a párt oly szerencsés volt, ezen kardinális közszükségtség lelkes vallója.

Ha erre nézve az egyetértés teljes Rohonyi Gyula, a mi szeretve tisztelt jelöltünk és a nemzeti munkapárt itteni tagjai között, akkor ezentul az ország, a mi drága hazánk közszükségeit is avatott kezek által, behatóan gondolkozó, lelkiismeretesen mérlegelő, kötelességtudó munkásságban megerősödött férfi fogja választókerületünket és különösen városunk jogos érdekeit is — ha lehet és kell — képviselni.

Ezen kérelemszerű várakozással üdvözöljük körünkben jelöltünket azzal, hogy „*Eljen országgyűlési képviselőnk, dr. Rohonyi Gyula.*”

Menczer Lipót.

Választási mozgalmak Torontálban.

Nagybecskerek, április 22.

A vármegyében folyó választási mozgalmakról érkezett mai jelentéseink a következők:

Rohonyi Gyula Nagybecskereken.

Ismeretes, hogy Nagybecskerek város illusztris képviselőjelöltje, Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár április 24-ikén tartja nálunk programbeszédét.

Rohonyi Gyula a végleges megállapodások szerint holnap, szombaton délután 5 óra 50 perckor érkezik meg Budapestről Nagybecskerekre. A pályaudvaron Rohonyit nagy küldöttség fogadja ünnepiesen s Franz J. L., a nagybecskereki nemzeti munkapárt elnöke üdvözli, amire Rohonyi röviden válaszol.

Másnap, vasárnap délután 3 órakor mondja el Rohonyi Gyula államtitkár a kaszinó udvarán programbeszédét, amit már a rendezőség be is jelentett a rendezésen.

Rohonyi érkezése és programbeszéde iránt városzerte óriási az érdeklődés s a választópolgárság nagy lelkesedéssel készül fogadni. Rohonyi Gyula bevonulása alkalmából az Aradaczi-utcát fellobogózzák s hosszú kocsi kíséretében fog bevonulni a pályaudvarról a városba. Rohonyival együtt Nagybecskerekre jön Popovics V. István udvari tan., a Thökölyánom igazgatója is

Apponyi Torontálban.

Mint Zombolyáról jelentik, Hódy Gyula, a kerület függetlenségi képviselőjelöltje április 24-ikén, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartja meg programbeszédét. Ebből az alkalomból Hódy támogatására Zombolyára érkezik gróf Apponyi Albert is több függetlenségi politikus kíséretében. Apponyi és táborára vasárnap reggel fél 9 órakor érkeznek Zombolyára Temesvár felől a gyorsvonattal. Apponyi Albert gróf kocsin Grabácra megy, ahol a nagykomlósi kerület függetlenségi jelöltje, dr. Schira Endre érdekében beszédet mond.

A lovrini kerületből.

Ujszentpéterről írják lapunknak: Ujszentpéter községben folyó hó 16-án délután 2 órakor dr. Kremling Lajos német néppárti képviselőjelölt tartotta programbeszédét elenyésző csekély érdeklődés mellett, leginkább választói jogosultsággal nem rendelkező polgárok által körülvéve, úgy, hogy a jelölt teljesen reménytelenül hagyta el a községet.

Folyó hó 17-én a kerület volt képviselője, dr. Baross János d. u. 2 órakor nagy lelkesedéssel fogadtatván, megtartotta beszámolóját és

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

292-200.9

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

programbeszédét, melyeket a választók zöme és értelmi része tetszésnyilvánítással honorált. A szavazatok többsége úgy ezen, mint a szomszédos Szentpéter községben Baross részére biztosítva vannak, mert ő képviselője alatt tudvalevőleg nemcsak ígért, hanem tett is. Ujszentpéter községben még be sem fejezve programbeszédét, már várták őt a sárafalvai választók hosszú kocsisorral, hogy községükbe vive, ott is közölje szándékát, illetve számoljon be eddigi eljárásáról. Végeredményében előreláthatólag Baross győzeleme a lovrini kerületben biztosra vehető.

Zichyfalvai kerületből.

Karácsonyiligről írják lapunknak a következőket:

A zichyfalvai választókerületben ismét akadt újabb jelölt, állítólag demokrata programmal. A jelölt természetesen önjelölt s amely ismeretlen programját tekintve politikai felfogása époly nevetségesen sikertelennek ígérkezik kísérletezése is. A Justh-párti Rusz után Obicsán Lázár karácsonyiligréti gazdálkodó lépett ma a küzdők sorába, ki is a napokban, mint hírlík, e hó 24-én fogja Bánlakon programbeszédét megtartani s politikai elveit kifejteni. Az új jelölt vállalkozása elé szűkebb körben élénk érdeklődéssel tekintenek s a kíváncsiság főképp abban összpontosul, ha vajjon az egyébként nagy reményekkel megindult demokrata vállalkozás a választóközönség komolyabb elemei által minő fogadtatásban fog részesülni s Obicsán Lázár a jelöléshez szükséges tiz voksot is elnyerend-e? Igazán kívánatos lenne már, ha a munkapárt is sorompóba lépne!

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 4/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Május 6. Megyei áll. választmányi ülés.
Május 8. Tiszti szék.
Május 8. A kultúregyesület jubiláris diszközgyűlése.
Május 9. Tavaszi rendes közgyűlés.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtéróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Április 22.

Barométer stüljedő, délután 1:38 órakor: 751.3 mm.
Hőmérséklet: maximum 17.6 C., minimum 6.0. Csapadék:
— Felhőzet: Cu. 8. Szélirány és erősség: N. W. 2.

Jóslat a következő 24 órára: Változóköny. Szeles. Enyhe. Sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = firtófelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— A vármegye tavaszi közgyűlése. Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága 1910. évi 632. kgy. számú határozatával az 1910. évi rendes tavaszi közgyűlést május hó 9. napjának délelőtti 10 órájára tűzte ki. Az állandó választmányi ülései május hó 6. és a következő napjainak délutáni fél 4 órájakra lesznek, mely üléseket a főispáni kisteremben tartják meg. E rendes tavaszi közgyűlésen tárgyaltnak a vármegye háztartási alapjának 1909. évi zárszámadása, továbbá a Hivatalos Lapban közzétett tárgyak, melyek jegyzéke a vármegyeház hirdetőtábláján is kifüggesztetik. A rendes tavaszi közgyűlést megelőzőleg, május hó 8-án délelőtti 10 órakor a főispáni kisteremben számonkérő tisztiszek lesz.

— Esküvő. Kanizsa Ármin kollegánk május hó 5-én tartja Szegeden esküvőjét Sebők Ibolya kisasszonnyal, Sebők Mihály szegedi kereskedő bájos leányával.

— Zsidók husvétja. Izraelita polgártársaink most vasárnap 24-ikén ünneplik meg husvét első napját. Az ünnepet megelőző estén, vagyis szombaton este az istentisztelet a nagybecskereki zsinagógában fél 7 órakor kezdődik, vasárnap délelőtti fél 10 órakor lesz a Musas-ima, utána prédikáció, este fél 7 órakor pedig ünnepi istentisztelet. Hétfőn délelőtti az istentisztelet 10 órakor kezdődik.

— Patronage-tevékenység. Sch. S. család-apa börtönbe kerülve, felesége négy apró gyermekkel támasz nélkül maradt. A Patronage-egyesület tudomást szerzett a családfőntartó büne miatt ártatlanul bűnhődő család nyomoráról és pártfogóul Kuss Berta urnót kérte föl. A megbízott pártfogó tanulmányozta a szerencsétlenek helyzetét és megállapította a segélynyújtás módját. Néhány jótékonyágáról ismeretes urnőhöz fordult abból a célból, hogy az anyának, aki varrni, foltozni, vasalni és mosni tud, munkát adjanak. A nemes szívű pártfogó fáradozása nem volt sikertelen. Javaslatára a Patronage-egyesület elnöksége némi pénzbeli segélyt is utalványozott a szűkölködők részére.

— Városi levéltárosok kongresszusa. A városok levéltárosai sérelmük orvoslása érdekében Budapesten a Pannónia-szállóban kongresszust tartottak, melyen nemcsak városi, de vármegyei levéltárosok is résztvettek. A kongresszus kéri a belügyi kormányt, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok levéltárosait helyezze a IX. fizetési osztályba és csak 15 évi szolgálat után menjenek a VIII-ikba. Ezzel szemben a levéltárosok kar tekintélyének emelésére kéri a belügyminisztert, hogy a minősítési törvénynek megváltoztatásával mondassék ki, hogy a jövőben a levéltárosoknak egyetemi képesítéssel kell birtokni. A kongresszus óhajátait emlékiratba foglalta és beterjesztette a belügyminiszteriumhoz, mely alkalommal tisztelegtek Némethy Károly dr. miniszteri tanácsosnál. Némethy Károly dr. miniszteri tanácsos szívesen fogadta a küldöttséget és megleghangu válaszában biztosította a kongresszus tagjait, hogy tőle telhetőleg azon lesz, hogy a levéltárosok óhajátait teljesüljön legalább annyiban, hogy a vármegyei levéltárosokkal egy fizetési osztályba soroltassanak.

— Kereskedők konstantinápolyi tanulmányutja. A Temesvári Kereskedők Egyesülete tudvalevőleg elhatározta, hogy a török vendégeknek, Temesvároitt tett látogatását vizsgálja. Az egyesület most elérkezettnek látja az időt arra, hogy a tervet végrehajtsa és az evégből pünkösdi kirándulást rendez Konstantinápolyba. A program szerint az elutazás napja folyó évi május hó 14-e, pünkösdi-vasárnapja, a visszatérés napja pedig május 24-e. Az utazás Bukaresten és Konstanztán át történik. A Bukaresten való fél napi időzés után, mely a város megtekintésére elégséges, az öt órai utazás befejezésével a társaság Konstanztán éjjelkor hajóra száll, reggel a Bosporusba, az ut legszebb részéhez, délelőtti pedig Konstantinápolyba érkezik. Az ott való tartózkodás ideje öt nap, mely alatt a kirándulónak a mesés város minden látványosságát részre lesz. Visszafelé az utazás ugyancsak a Bosporuson keresztül Konstanztán és a román királyi pár nyári tartózkodási helyül szolgáló Sinaian, továbbá Brassón és Aradon át fog végbemenni. A részvételi díj, mely a vasuti és hajójegy árára, a Temesvártól való elutazástól a Temesvárig való visszaérkezés alatt az ellátásra, (szesz ital és ásványvíz nélkül) a vezetésre, kocsikra, csolnakokra és borralókra fordítandó kiadásra, szóval a tiz napos ut minden szükségletére terjed ki, 300 és 440 korona. Részvételre folyó hó 26-ig Lendvai Jenő kereskedelmi és iparkamarai titkárnál lehet jelentkezni, aki bővebb fölvilágosítással is szolgál.

— Szerb demokraták gyűlése. A szerb eleméri szerb demokrata-párt a karlócazi kongresszusi választások ügyében holnap délelőtti 10 órakor népgyűlést tart, amelyen hírszerint dr. Kovacevics Milivoj adai földbirtokost fogják a kongresszusi képviselőségre jelölni.

— „Savoy” nagyszállója Budapest, VIII. József-körút 16. a Nemzeti Színház közvetlen közelében. A főváros legszebb és legmögerebb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegviz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb. Elsőrangú étterem. 326-82

— Országos vásár. Beodrán a legközelebbi országos vásárt május hó 1-én tartják meg, amely azonban csak kirako-vásár lesz, amennyiben az állatfelhajtás tilos.

Tiszakálmánfalván (Bács) folyó hó 24-én és 25-én tartanak országos vásárt, amelyre szabályszerű járattal, a sertéseket kivéve, mindenféle állat felhajtható.

— Bérbeadta a más földjét. Raffinált módon csapta be Paszkuly Mita frantzfeldi földműves két földjét. Paszkuly mult év decemberében elment Reiser Károly frantzfeldi lakoshoz és ajánlott neki két hold földet bérbe, amely a pancsovai határban fekszik s a tulajdonát képezi. Reiser hajlandó volt arra, hogy bérbevegye a földet s ketten ki is mentek a határba, ahol Paszkuly megmutatta Reisernek a két hold földet. Erre megalkudtak s Reiser a százhusz korona évi bérösszeget két részletben ki is fizette Paszkulyknak. Január havában Paszkuly Schercz Lajos frantzfeldi lakosnak adott bérbe nyolc hold szántóföldet s kétszáznyolc korona előleget fogadott el. Később aztánt kitént, hogy Paszkulyknak egy talpalattnyi földje sincs széles világon és hogy pénzszerzés végett ily módon

csapta be áldozatait. A pancsovai törvényszék Paszkuly Mitát a büntető novella 50-ik §-ában meghatározott és a btkv. 380. §-a szerint büntendő család miatt négy havi fogházra ítélte s az ítéletet a temesvári kir. ítéletábla tegnap helybenhagyta.

— Életunt munkás. Schubert Keresztély nagybecskereki 68 éves napszámos tegnap délután 4 óra tájban a Melenczei-uton levő lakásán életuntág miatt öngyilkos szándékból. kést döfött a mellébe. Szándéka nem sikerült, mert a kés a bordákban megakadt s így a szív sértetlen maradt. Schubertet súlyos, de nem életveszélyes sebével a kórházba szállították, ahol most ápolják.

„Buziási Phönix” az egyedüli bakteriummentes természetes ásványvíz s ezért nemcsak hazánkban, de az egész művelt világ orvosai által mint legkitünőbb természetes, az egészség előnyére való üdítő és gyógyvízként ajánlatik. „Buziási Phönix” a hazai ásványvizek legeliterjedtebbje és az egész világon legelőnyösebben ismert.

Színház, irodalom.

Színházi hetiműsor.

Pénteken: „A sötét pont.” (Vigjátékújdonsg.)
Szombaton: „Faust.” (Opera.)
Vasárnap délután: „Trenk báró.” (Operettújdonsg.) Este
„A fürdő szépe.” (Operette)
Hétfőn: „A botrány.” (Színmű.)
Kedden: „A biboros.”

* Faust. Nagystilű szép előadásban volt tegnap este része a színházi közönségnek. Gounod hatalmas operáját, a „Faust”-ot adta elő a szintársulat s egy vidéki szintársulat szerény viszonyai mellett valóban ritka sikerrel és kifogástalansággal. Toronyi Gyula igen jól énekelte és játszotta a címszerepet, Margaretha szerepében Kaposi Józsa pedig úgy énekelte, hogy bármely nagy operai előadásnak díszere vált volna. Jó volt Mefisztó szerepében Tihanyi Béla és Ladiszlay József mint Valentin, de jó volt H. Lévy Berta, T. Lányi Edith és Nagy Pál is. A karok és a zenekar kitünő együttest nyújtottak s Takács karmester valóban remekelt. A szép előadást nagy közönség élvezte, amennyiben a színházat egészen megtöltötte s zajosan tapsolt az előadónak, különösen Kaposi Józsnak.

* Taifun. Ma este másodszor adja a szintársulat Lengyel Menyhért nagyszerű darabját: a Taifunt. A darabban ma lép fel a társulat két új tagja: Szomori Miklós és Sz. Rozsos Gizella. Az előbbi Lindnert játsza, az utóbbi Kerner Ilonát. A többi szerep változatlan.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bár nem politika, de mégis politikai eseménynek lehet venni, hogy a király, aki már egy éve, hogy nem volt Budapesten, május első napjainban a magyar fővárosba érkezik és hat hetet körünkben tölt. Vele érkezik a trónörökös is, valamint az udvar számos tagja, úgy, hogy hat hétre mozgalmas udvari élet költözik a budai várpalotába. Politikai eseménynek kell ezt venni, mert egy év óta ez az első jele annak, hogy a nemzet és a király között ismét szorosabbra fűződik a viszony, amely a legutóbbi időben az ország kárára annyira meglazult.

A király Budapesten.

Budapest, április 22. (A „Torontál” ered. távirata.) Mai bécsi jelentések megerősítik, hogy a miniszterelnöknek sikerült megnyernie a tegnapi kihallgatáson a királyt, hogy hosszabb tartózkodásra Budapestre jöjjön. Az eddigi megállapodások szerint a király május 4-ikén érkezne Budapestre és a fővárosban, valamint Gödöllőn hat hetet töltene. A király budapesti tartózkodásának nincs politikai célja és politikai kihallgatások nem is lesznek. A királyval együtt Budapestre jön Ferenc Ferdinánd trónörökös is, valamint az udvar több tagja s azonkívül hosszabb tartózkodásra odaérkezik Szögyényi-Márich László gróf is.

Héderváry és Lukács.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint tegnap Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök találkozott Lukács László pénzügyminiszterrel s vele hosszabban tanácskozott.

Egy másik bécsi jelentés szerint Lukács László egy újságíró előtt kijelentette, hogy ő a Semmeringre tisztán csak üdülés szempontjából jött s neki a választásokhoz semmi köze nincs.

Pestvármegye új főispánja.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Ráday Gedeon gróf földbirtokost Pestvármegye és Kecskemét város főispánjává kinevezte.

Tisza István Szatmárott.

Budapest, április 22. (A „Torontál” ered. távirata.) Tisza István gróf vasárnap érkezik Kocsordról Szatmárra, a hol a Pannónia-szálló dísztermében gyűlés lesz, a melyen Tisza István gróf ismét nagy beszédet mond. A szatmári függetlenségi párt tegnap gyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy Tisza István gróf szereplésétől távol tartja magát.

A választójogi liga.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az általános titkos választói jog ligája tegnap tartott nagygyűlésén alakult meg Bánffy Dezső báró elnöklésével. A liga, melynek érdekében az Omke is erősen agitál, holnap kezdi meg szervezkedését a vidéken.

Rohonyi Gyula Ujvidék diszpolgára.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ujvidékről jelentik, a város legközelebbi közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya Rohonyi Gyula államtitkárnak diszpolgárrá való választása.

Justh Gyula kortesutja.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Sepsiszentgyörgyi jelentés szerint Justh Gyula erdélyi körútjában tegnap odaérkezett és ismét szenvedélyes beszédben agitált az ország rendje ellen.

Tisza Roosevelttről.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf tegnap részt vett a nagyszalontai ev. ref. egyház közgyűlésén, a melyen beszédet is mondott. Beszédében Tisza megemlékezett Roosevelttről is s úgy mint emberről és mint államférfiről nagy szeretettel szólt.

A budapesti repülőverseny.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar aviatikusok már most is nagyban készülnek a Budapestben júniusban tartandó nemzetközi repülőversenyre. A magyar aviatikusok klubja a repülőverseny védnökségére Ferenc Ferdinánd trónörököszt kérte fel.

Nagy árvíz Szerbiában.

Budapest, április 22. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, Közép-Szerbiában óriási árvizek vannak. A megdagadt folyók számos községet elöntöttek s a pusztító vizárból eddig 220 ember holttestét fogták ki.

Határidő-üzenet.

Budapest, április 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (áprilisra) . . . . . 24.20 — — Buza (májusra) . . . . . 24.12 — — Buza (októberre) . . . . . 21.30 — — Rozs (áprilisra) . . . . . 16.24 — — Zab (áprilisra) . . . . . 13.86 — — Tengeri (májusra) . . . . . 11.46 — —

Közgazdaság.

Gazdagylés Gyertyámoson. A Délmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete május hó 15-én és 16-án a torontálmegyei Gyertyámos községben zászlószenteléssel, képleleplezéssel és ló-, valamint szarvarmarhakiállításal egybekötött vándorgyűlést rendez. Ugyanakkor a gyertyámosi iparosok részvételével helyi iparkiallítás is lesz.

A kiállítás megnyitása tizenötödikén, vasárnap reggel nyolc órakor lesz, a mikor Blaskovics Ferenc apátkanonok ünnepi beszéde kíséretében leleplezik „A németek bevándorlása Délmagyarországra” című képet. Délelőtt 10 órakor Blaskovics Ferenc ünnepi misét mond, utána a szegeket verik a zászlóba. Délben egy órakor bankett lesz, délután négy órakor népi-ünnepély, este nyolc órakor pedig a gyertyámosi dalárda közreműködésével kedélyes est lesz. Hétfőn, május 16-án Wittmann János megnyitja a vándorgyűlést, a ló- és szarvarmarhakiállítás. Utána megajátítják a zsűrit, majd a vándorgyűlés befejezése után kihirdetik a díjazás eredményét. A gyűlést Freccót Menyhért dr. rekeszti be. Utána ünnepi mise lesz, majd bankett lesz.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken pénteken megtartott heti vásár alkalmával buza 50 kgr. . . . . 11.60 korona kétszeres . . . . . 9.— . . . . rozs . . . . . 8.70 . . . . . árpa . . . . . 5.70 . . . . . zab . . . . . 6.20 . . . . . kukorica (uj . . . . . 5.20 . . . . . repce . . . . . 7.80 . . . . . széna I. . . . . 7.— . . . . . II. . . . . 6.— . . . . . szalma I. . . . . 5.— . . . . . II. . . . . 5.— . . . . . burgonya 1 kgr. . . . . 1.—10 . . . . . disznóhús I. . . . . 1.80 . . . . . II. . . . . 1.70 . . . . . marhahús I. 1 kgr. . . . . 1.20 . . . . . II. . . . . 1.12 . . . . . borjúhús I. . . . . 1.56 . . . . . II. . . . . 1.60 . . . . . juhhús . . . . . 1.08 . . . . . zsir . . . . . 1.68 . . . . .

Felölös szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

10589/1910. sz. Torontálvármegye alispánjától.

Arlejtési hirdetmény.

A vármegye székházának és a megyei kórházaknak 1910-1911. évi

tüzelőanyag szükségletét

biztosítani óhajtván, felkérem a szállításra vállalkozókat, hogy ajánlataikat folyó évi május 20-ikának déli 12 órájáig nyújtsák lembe be nálam.

Elkészett, távirati, utóajánlatok figyelem vétetnek.

A beérkező zárt ajánlatok hivatalomban május hó 20-án d. u. 1/2 1 órakor fognak bizottságilag felbontatni, amely alkalommal az érdekeltek megjelenhetnek.

A kiirt tüzelőanyagra egész teljében, de külön a szénre és külön a faszükségletre is lehet ajánlatot tenni.

Csak szabályszerűen kiállított és sértetlen borítékban, pecséttel lezárt ajánlatok vétetnek figyelembe.

Az ajánlat borítékára kívül a következő záradék irandó:

„Ajánlat a 10589/1910. alispáni sz. tüzelőanyag szállítása tárgyában.”

Bánatpénzül az ajánlott összeg 5%-a teendő le a nagybecskereki kir. adóhivatalnál készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban. A letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Az ajánlat egységáruk mellett teendő meg.

A szállítási ajánlatnak a megyei székházépületbe, illetve a kórház udvarába kell szólnia.

Ajánlattevők a végleges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Ezen hatóság előtt ösmeretlen ajánlattevők kötelesek megbízhatóságukat és szállító képességüket ipar- és kereskedelem kamarai bizonyítvánnyal igazolni.

A szállítandó tüzelő anyag legkésőbb július 31-ig helyszínén átadandó. Az átvételt a megyei székházban a gépház-

felügyelő, a kórházakban a gondnok eszközli.

Az ajánlatok közötti szabad választás jogát fentartom.

Az ajánlat a 83000/1907. sz. B. M. rendelet 18. §-ában jelzett mintán 1 koronás bélyeggel ellátva teendő.

A szállítandó tüzelőanyag szükséglet a következő:

1. A megyei székházba 28 vagon porosz szén.

2. A törökkanizsai közokórházba, 3 vagon I. osztály porosz szén és 3 vagon bükk hasábfá.

3. A nagybecskereki közokórházba, 1500 mm. légszeszpirszén, 600 mm. anninai darabos vagy porosz köszén és 288 köbméter bükk hasábfá. A fa 10 méteres sorokba rakandó 2 kereszt rakás közé.

4. A zombolyai közokórházba 10 vagon anninai vagy porosz köszén és 10 vagon bükk hasábfá.

5. A nagyikindai közokórházba 4 vagon anninai vagy porosz darabos, esetleg dióköszén és 8 vagon bükk hasábfá.

Az egységáraknak a helyszínére való befuvarozás és lerakás költségeit is magában kell foglalniuk.

A külföldi szén és légszeszpirszén szállítását a belügyminiszter ur 1909. évi 100076. sz. a. engedélyezte.

Az ajánlott szénből és légszeszpirszénből minta küldendő be.

Nagybecskerek, 1910. évi apr. hó 21.

331-2.1 Jankó, alispán.

A. 302., 303/241. ex. 1910. sz.

Ajánlati hirdetmény.

A bókai gör. kel. szerb egyházközség részére végzendő templomtatarozás körüli és 5390 kor. 82 fill. költséggel előirányzott kőműves, ács, bádogos, cserépfedő, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák elvállalása iránt folyó évi április 24-ik napján írásbeli ajánlati tárgyalás lesz megtartva.

Részletes költségvetés, terv és szerződési minta a bókai gör. kel. szerb egyházközség előjáróságánál betekinthező. Ugyanott befizetendő az előirányzott összeg 10%-a bánatpénz gyanánt.

Bóka, 1910. évi április hó 3-án.

A bókai gör. kel. szerb egyházközség előjárósága.

302-3.3

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
elegendő teljes férfi ruhához 1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona
ára csak

Egy szelvényi fekete szalonnához 20—K-ért épügy felöltő-szöveteket, turista indult, helyenként gyári áron küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn 49.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetszükségletét direkte a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármely kis megrendelés teljesítése szigorúan mintához és figyelmes.

332-40.1

A női divat, manufaktúr és női konfekció szakmában

gyakorlott elárúsító kerestetik,

minél előbbi belépésre. Előnyben részesülnek azok, akik a magyar és német nyelven kívül a horvát nyelvet is bírják és előkelő üzletben is szervizáltak már. Részletezett ajánlatok, fénykép melléklettel, és a fizetési igények megjelölésével a következő címre intézendők

Carl Spitzer, Eszék.

323-2.2

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, ugy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

254—r 29

2. kpti. vál. ül. számhoz ex 1910.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselőválasztásra jogosított Nagybecskerek városi választókerület polgárainak az 1911. évre érvényes birandó és városrészenként betürendben összeállított ideiglenes névjegyzéke elkészítve, az, valamint a kihagyottak névjegyzéke az 1899: XV. t. c. 146. és 151. §-ainak rendelkezéseihez képest a folyó évi május hó 5-től kezdve folyó évi május hó 25-éig és pedig Nagybecskerek város névjegyzéke a városi kiadói hivatalban, Felsőmuzslya telepítvényes község névjegyzéke pedig a község házában minden nap d. e. 8—12 óráig közszemlére kitéve leendő, ami oly megjegyzéssel tétetik közhirre, hogy a kitűzött helyen és időben azokat mindenki megtekintheti, az 1874: XXXIII. t. c. 43. §-a értelmében a fentemlített napokon d. u. 2 órától 6 óráig pedig le is másolhatja s hogy az ideiglenes névjegyzék ellen intézendő közzé tett felszólamlások az 1899: XV. t. c. 151. §-hoz képest a folyó évi május 5-től május 15-éig, a beérkezendő és ugyancsak a fenti határidőben és helyeken közszemlére kitéendő felszólamlásokra pedig a netán teendő észrevételek a folyó évi május hó 16-tól május hó 25-éig a központi választmányhoz címezve, Nagybecskerek város vagy Felsőmuzslya telepítvényes község előljáróságánál, amelynek névjegyzéke ellen a felszólalás történt — nyújtandók be.

Kelt Nagybecskerek rendezett tanácsu város központi választmányának 1910. évi április hó 18-án tartott üléséből.

Dr. Perisics Zoltán,

polgármester,
mint a közp. választmány elnöke.

Mattanovich György,

v. jegyző,
mint a közp. választmány jegyzője.

834—1.1

39(4)—8.6

Ára gyógytárakban 1 kor. — Nagybecskereken kapható: Melkuhn Dezső droguistánál

1574/1910. sz.

Tarras község előljáróságától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Tarras község képviselőtestülete 73. kgy. 1909. sz. határozatával, mely a törvényhatósági bizottság 2549. kgy. 27695/909. sz. véghatározatával jóváhagyást nyert, a községi földeknek és utaknak, melyek területe körülbelül 2565 hold, felmérését, kitűzését és állandó határkövekkel leendő ellátását mondotta ki. Miért és ezen munkálatok biztosítására versenyárgyalást hirdetünk, melyen csakis okleveles mérnökök vehetnek részt.

A munkálatok az 1876. évi kataszteri térképek alapján lesznek eszközözendők.

Az ajánlatok vagylagosan olyképen teendők, hogy minő összegért vállaltatik a munka teljesítése, ha az anyagot a község adja, s minőért, ha a vállalkozó adja.

A felmérés után egy oly térkép lesz a községnek átadandó, melyben a volt és jelenlegi állapotok ki lesz tüntetve s egy oly jegyzék, melyből megállapítható lesz, ki mennyi területet okkupált a község területéből, mindkettőnek a bíróság előtt hitelesnek kell lennie.

Bánatpénz az ajánlati összeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban. A beérkezett ajánlatok a községi képviselőtestületnek 1910. évi május 19-én

d. e. 9 órakor tartandó gyűlésén fognak tárgyalatni. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Tarras, 1910 évi április hó 18.

328—3.1

Községi előljáróság.

2051/1909. sz.

A törökkanizsai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye törökkanizsai járásához tartozó Kübekháza községben lemondás folytán megüresedett, a községi pénztár által havi előleges részletekben fizetendő 1000 koronával javadalmazott **segédjegyzői állásra** pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevéllel és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylattal felszerelt kérvényüket folyó évi május 5-ig nálam adják be.

Törökkanizsa, 1910. évi április 18.

324—1.1

Tallán, főszolgabíró.

Mi a

dr. Oetker-féle

sütőpor?

Dr. Oetker sütőpora

tökéletes, higiénikus és orvosok által ajánlott pótszere az élesztőnek.

Egy csomag 12 fill.; tartalmazza a szükséges élesztőt, mely egy fél kgr. liszthez szükséges.

Kapható a legtöbb konzumáru kereskedésekben, drogériákban stb., a milliányi esetekben bevált receptekkel együtt.

18—11.8